

OPONENTSKÝ POSUDEK NA DIPLOMOVOU PRÁCI OXANY JIROUŠKOVÉ ADAPTACE NA JINOU KULTURU

Autorka vypracovala téma, které lze považovat za společensky velmi přínosné. Hlavním tématem práce je adaptace migrujících lidí na nové prostředí a související psychologické aspekty.

Celkem práce obsahuje práce 108 stran včetně bibliografie, dále 4 přílohy obsahující souhrnné údaje o respondentech, seznam otázek a transkripci 6 rozhovorů, ukázkou postupu analýzy výzkumné otázky a přístup cizinců ze třetích zemí ke vzdělání a zaměstnání.

V teoretické části autorka podává detailní přehled zkoumaného tématu a vytváří si teoretické předmostí k empirické části. První kapitola se zabývá kulturou a hodnotovým systémem obecně. Zde předkládá autorka základní teoretické přístupy z této oblasti. Druhá kapitola, která je věnována již klíčovému tématu, mapuje proces adaptace a problematiku migrantů. Autorka věnuje pozornost akulturačnímu stresu, jednotlivým akulturačním strategiím, průběhu adaptace, úspěšné adaptaci a poruchám adaptace. Třetí kapitola se zabývá Čechy jako majoritní společností. Ve čtvrté kapitole uvádí základní poznatky o třinácti migračních komunitách v České republice.

Empirická část je klasicky pojata. Autorka vymezuje druh výzkumu, jeho pojetí, popisuje výzkumné metody i zkoumaný vzorek. Výzkum je kvalitativní, za základní metodu byla použita metoda rozhovoru pomocí návodu a vzorek respondentů byl získáván základem techniky „sněhové koule“. V této části práce je dostatečné zakotvení v teoretických přístupech, autorka se příkladně opírá o Dismanovo pojetí metodologie sociologického výzkumu. Je uveden základní cíl výzkumu, ale základní výzkumné otázky jsou spíše formulovány jako jednotlivá témata rozhovoru. Příkladně výzkumná otázka 3b je formulována jako: sociální okolí – vliv subjektivní vnímání – Češi. V daném textu si čtenář odvodí, co autorka zkoumá, nicméně bych ocenila preciznější formulaci.

Závěrečné kapitoly práce podávají shrnutí výsledků, diskusi a závěr. Zejména kapitola Shrnutí výsledků je zdařilá a pečlivě rozpracovává základní výstupy práce. V kapitole Diskuse autorka výstižně popisuje limity své výzkumné studie.

Výsledky empirické části a jejich analýza je bezesporu obohacením pro stávající úroveň poznatků v této problematice. Otázka imigrantů a jejich adaptace z pohledu psychologa má přínos i pro aplikaci v praxi.

Připomínka k teoretické části:

V třetí kapitole se autorka snaží zodpovědět některé velmi komplexní otázky (Co si myslí Češi o imigrantech? Jaké jsou české kulturní standardy?) dle mého názoru poněkud zjednodušenou formou. V teoretické části (konkrétně v této kapitole) hodnotí a vyvozuje důležité závěry, přičemž se opírá o výsledky jednoho výzkumu.

K formální stránce práce mám tyto drobné připomínky:

Formulace („nenasávali s mateřským mlékem vzorce hostitelské země...“) je sice velmi vzletná, nicméně nepatří do vědecké práce (str. 70).

Na str. 29 uvádí autorka výzkum Rabušiče a Burjánka s tím, že ho představili v roce 2003. V internetových odkazech jsem ho našla, ale odkaz by měl být uveden rovněž v samotném textu.

Na str. 50 opomenutí uvozovek při citování.

Autorka prokázala jednoznačně dobrou orientaci ve zkoumané problematice a pečlivost při zpracování i prezentaci dat. Zpracované téma je bezesporu přínosem pro i pro další vědní obory.

Předložená diplomová práce se vyznačuje provázaností teoretické a empirické části a metodologicky pečlivým postupem. Práce splňuje požadavky na diplomovou práci, a proto ji doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 6. srpna 2008

PhDr. Monika Morgensternová Ph.D.

